

Література

1. Швиданенко Г. О. Конкурентна діагностика / Г. О. Швиданенко // Економіка підприємства: теорія та практика : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. 21 жовт. 2010 р. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; редкол.: Г. О. Швиданенко (відп. за вип.) [та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2010. – С. 357–359.
2. Нейлбафф Б., Бранденбургер А. Сотрудничество конкурентов / Нью-Йорк, Doubleday, 1996.
3. Прахалад К.К., Хэмел Г. Стержневые компетенции корпорации (в книге Минцберга Г., Куинна Дж. Б., Гошала С. Стратегический процесс / Пер. С англ. Под ред. Ю.Н. Каптуревского.- СПб: Питер, 2001. - с. 112-123).
4. Копылов Алексей Владимирович. Формирование и оценка стратегических ресурсов предприятий : Дис. ... канд. экон. наук : 08.00.05 : Волгоград, 2001 131 с. РГБ ОД, 61:02-8/507-7
5. Верба В.А. Систематизація активів підприємства: стратегічний аспект // Економіка: проблеми теорії та практики: збірник наукових праць. Випуск 220: Том II. - Дніпропетровськ: ДНУ, 2006. - С. 493-501.
6. Економічна діагностика. С.М. Глухарев, Конспект лекцій з курсу «Економічна діагностика» (для студентів 5 курсу денної і 6 курсу заочної форм навчання спеціальності 7.050107, 8.050107 – «Економіка підприємства») / Укл.: Глухарев С. М. – Харків: ХНАМГ, 2008 – 118 с.
7. Маркетинг. Багиев Г.Л., Тарасевич В.М. Учебник для вузов. 3-е изд. — СПб.: Питер, 2010. — 576 с.

УДК 336.71

Юлія Стрільчук

аспірантка кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима
Гетьмана»,
juliastrilchuk@gmail.com

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

ПЕРСПЕКТИВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ БАНКОВСКОГО КРЕДИТОВАНИЯ НАСЕЛЕНИЯ В КОНТЕКСТЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ СОСТАВЛЯЮЩЕЙ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

PROSPECTIVE WAYS OF BANK LENDING TO INDIVIDUALS DEVELOPMENT IN UKRAINE IN TERMS OF ACHIEVEMENT OF ECOLOGICAL GOALS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Анотація. Визначено перспективні напрямки розвитку банківського кредитування населення в Україні, що сприятимуть забезпеченню досягнення окремих цілей сталого розвитку.

Аннотация. Определены перспективные направления развития банковского кредитования населения в Украине, которые способствуют достижению отдельных целей устойчивого развития.

Abstract. The author shows particular directions of bank lending to individual development in Ukraine, which help to achieve some sustainable development goals.

Економічний розвиток країни виступає важливою передумовою для успішної конкурентної боротьби в глобальному економічному середовищі. У своїй праці «Теорія економічного розвитку» Й. А. Шумпетер порівнює економічний розвиток та економічне зростання і показує концептуальну відмінність між ними.

Економічний розвиток, на думку Й. А. Шумпетера, можливий лише завдяки якісним, а не кількісним змінам в економіці, створенню інновацій. Звичайний ріст економіки, який виражається у зростанні населення та багатства, не розглядається як процес розвитку, оскільки він не породжує якісно нові явища, а лише дає поштовх процесам їхнього пристосування. Розвиток же трактується як інакше застосування наявних у економіці запасів ресурсів, здійснення їх нових комбінацій [0, с. 154, 161]. Таким чином можна зробити висновки, що економічний розвиток, який передбачає наявність та запровадження інновацій, слугує також основою для економічного зростання.

У сучасній міжнародній науковій спільноті значна увага приділяється сталому розвитку. Загальноприйнятим визначенням сталого розвитку, яке було вперше опубліковане у доповіді Всесвітньої комісії з довкілля та розвитку «Наше спільне майбутнє» у 1987 році, є таке: «сталый розвиток — це розвиток, який задовольняє потреби нинішнього покоління без шкоди для можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби. Він включає в себе два ключові поняття: потреби бідних, яким повинен віддаватися пріоритет, та обмеження щодо здатності навколишнього середовища задовольняти потреби сьогодення та майбутнього» [0, с. 7].

На відміну від теорії економічного зростання парадигма сталого економічного розвитку передбачає врахування екологічних, економічних та соціальних складових розвитку у комплексі.

Важливе значення у вирішенні проблем сталого розвитку має фінансовий сектор, а особливо банківська система, зважаючи на те, що кредитори приймають рішення щодо пріоритетних галузей, у які направляються кошти, тим самим стимулюючи їхній розвиток, а також справляють значний вплив на соціальну сферу. Необхідно звернути увагу на те, що банківське кредитування населення має вплив на економічну та соціальну сферу, а також на екологічну складову, який проявляється через стимулювання впровадження та поширення використання населенням енергозберігаючих технологій за допомогою окремих цільових кредитів для фізичних осіб та ОСББ [0, с. 85].

Слід зауважити, що кожна із поставлених цілей сталого розвитку, визначених Самітом ООН, передбачає ряд завдань, на виконання окремих з яких безпосередньо впливає розвиток банківського кредитування населення, вибір банками пріоритетних напрямків розвитку у даному сегменті бізнесу.

За допомогою банківського кредитування населення можуть бути зроблені певні зрушення у досягненні деяких цілей сталого розвитку, що стосуються збереження екології, довкілля. Програми банківського еко-кредитування населення можуть бути використані з метою виконання таких завдань сталого розвитку як 7.3 «До 2030 року подвоїти глобальний показник підвищення енергоефективності» та 12.с «Рационалізувати неефективне субсидування використання викопного палива, що веде до його марнотратного споживання, за допомогою усунення ринкових диспропорцій з урахуванням національних умов...» [0]. Цільовим призначенням кредиту у рамках таких програм є придбання чи встановлення енергозберігаючих матеріалів, технологій, обладнання, утеплення будинків тощо. В Україні такі програми кредитування населення запровадили лише деякі банки. ПАТ «Ощадбанк» виступав у ролі уповноваженого банку державної програми енергоефективності на 2010 – 2015 рр., а також продовжує кредитувати фізичних осіб для придбання енергозберігаючих матеріалів, котлів, сонячних батарей та малих вітрогенераторів [0, 0]. ПАТ «Укргазбанк» пропонує фізичним особам кредити на придбання сонячних електростанцій і теплових насосів (програма «Еко-енергія») та кредити на придбання енергоефективного обладнання або матеріалів (програма «Еко-оселя») [0]. Даний напрямок кредитування є досить перспективним та дозволяє прискорити досягнення певних цілей сталого розвитку, сприяє виробництву електроенергії з альтернативних джерел, поширенню використання енергозберігаючих технологій серед населення, що веде до зменшення використання невідновлюваних природних ресурсів.

Наступне завдання у рамках цілей сталого розвитку, виконання якого може сприяти банківське кредитування населення є 11.6 «До 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у перерахунку на одну особу населення, в тому числі шляхом приділення особливої уваги якості повітря і видаленню міських та інших відходів» [0]. Забезпеченню виконання даного завдання може слугувати кредитування населення на придбання електромобілів, які не мають викидів шкідливих речовин у атмосферу. Збільшення кількості електромобілів сприятиме зменшенню забруднення атмосфери викидами газів, покращенню якості повітря. Ринок електромобілів розширює свої обсяги в Україні. З огляду на це даний напрямок кредитування

має перспективи розвитку. У продуктовому ряді ПАТ «Ощадбанк» вже наявний кредит «на електромобілі» [0]. Варто зауважити, що кредитування на придбання електромобілів може бути розширене завдяки створенню партнерських програм з автосалонами, що забезпечить прискорення його розвитку.

Отже, банківське кредитування населення за розглянутими напрямками має позитивний вплив на досягнення прийнятих Україною окремих цілей сталого розвитку, його екологічну та соціальну складову. Держава зацікавлена у досягненні сталого розвитку, тому, на нашу думку, є необхідність у розробці та реалізації спільних програм банків з державою щодо кредитування населення, а також розвиток пільгових програм кредитування спочатку у державних банках. Слід зауважити, що впровадження банком пільгових програм кредитування показує корпоративну соціальну відповідальність банку і залежить виключно від його стратегії, менеджменту. Тому необхідне сприяння держави для впровадження та поширення таких практик по всій території України шляхом податкових пільг, фінансової підтримки позичальників, впровадження державних програм, що стимулюють позичальників до придбання енергозберігаючих товарів, а також тих, що не забруднюють довкілля замість інших товарів-замінників у кредит. Банківське кредитування населення може виступати одним із інструментів досягнення поставлених завдань та цілей і використовуватися у складі державних заходів щодо досягнення сталого розвитку [0, с. 87].

Отже, розвиток та впровадження інноваційних напрямків банківського кредитування населення в Україні є необхідною складовою досягнення визначених цілей сталого розвитку. Водночас зазначені напрямки сприяють поживленню попиту населення і, таким чином, стимулюють розширення виробництва інноваційних продуктів.

Література

1. Кредити від Ощадбанку [Електронний ресурс]. — Офіційний сайт ПАТ «Ощадбанк». — Режим доступу: <https://www.oschadbank.ua/ua/private/loans/>
2. Кредити на придбання сонячних електростанцій і теплових насосів [Електронний ресурс]. — Офіційний сайт ПАТ «Укргазбанк». — Режим доступу: http://www.ukrgasbank.com/private/credits/eco_energy/
3. Ощадний дім [Електронний ресурс]. — Офіційний сайт ПАТ «Ощадбанк». — Режим доступу: https://www.oschadbank.ua/ua/private/loans/oschad_home/
4. Програми енергоефективності за участі ПАТ «Ощадбанк» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ekosystem.lviv.ua/upload-files/golovna/Kredutuvanja_.pdf
5. Стрільчук Ю. І. Банківське кредитування населення у забезпеченні сталого розвитку / Ю. І. Стрільчук // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. — Вип. 7-8 (194-195). — К., 2017. — с. 84-91.
6. Цілі сталого розвитку 2016 — 2030 [Електронний ресурс]. — Офіційний сайт ООН в Україні. — Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
7. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития / Й. А. Шумпетер. — М. : Директмедиа Паблішинг, 2008. — 355 с.
8. The 21st Century Corporation: The Ceres Roadmap for Sustainability [Електронний ресурс]. — Офіційний сайт CERES. — Режим доступу: <https://www.calpers.ca.gov/docs/governance/2010/ceres-roadmap-for-sustainability.pdf>

УДК 330 341

Ганна Янголь
аспірантка кафедри економіки підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
anna.buglak@gmail.com

**ВИМІРЮВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
МЕТАЛУРГІЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ**